

Finansdepartementet

Datum
2024-03-27

Diarienummer
Ä 2024–119:03

Remissvar – betänkande Förändring genom försök från Försöksverksamhetskommittén (SOU 2023:94)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Myndigheten har en särskild roll som ansvarig för regional utvecklings- och samordnad landsbygdspolitik. Vi är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion och för frågor inom turism och besöksnäring. Vårt arbete syftar till att stärka sambanden mellan näringslivsutveckling, samhällsplanering och hållbar regional utveckling.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

- Tillväxtverket är positivt till förslaget om försöksverksamhet i kommunsektorn. Möjligheten att använda försöksverksamhet som metod är ett bra arbetssätt för kommunsektorns utvecklingsarbete. Tillväxtverket anser att en framgångsfaktor för att bedriva försöksverksamhet är att anpassa försöksverksamhet utifrån de lokala förutsättningarna.
- Tillväxtverket är även positivt till förslaget om försöksverksamhet gällande ett statsbidrag till små kommuner. Det ger kommunerna möjlighet att arbeta utifrån egna förutsättningar och prioriteringar utan omfattande administration.
- Tillväxtverket anser att urvalsmodellen bör förtydligas ytterligare. Ett urval som är transparent och begripligt ger bättre förutsättningar och förankring i kommunsektorn och för övriga berörda.
- Tillväxtverket ställer sig positivt till betänkandets förslag om uppföljning av försöksverksamheterna. Däremot ser vi att kommunerna bör involveras i tidigt skede när det gäller framtagande av planen för uppföljning. Detta för att skapa goda förutsättningar både för den enskilda kommunen, lärandet för andra aktörer och aktören som ansvarar för uppföljningen.

Tillväxtverkets erfarenheter av utvecklingsarbete i kommuner

Tillväxtverket har flerårig erfarenhet av arbete med tvärsektoriella frågor och stöd till kommuner med olika behov. Under 2018 fick Tillväxtverket regeringsuppdrag med ansvar att fördela statsbidrag till kommuner med olika inriktningar. Ett uppdrag vänder sig till 30 kommuner med socioekonomiska utmaningar¹. Ett annat handlar om att stärka näringslivet i 39 kommuner inom stödområde A². Under 2018–2020 hanterade Tillväxtverket även ett stöd till 32 kommuner med områden som har socioekonomiska utmaningar. Tillväxtverket initierade 2022 även ett program som vänder sig till kommuner för serviceutveckling och sammanlagt är det 23 kommuner som ingår i den satsningen³.

Tillväxtverkets samlade erfarenheter av dessa fleråriga satsningar visar att öppenhet och flexibilitet i finansieringsmodeller gör skillnad. Det ger kommunerna möjlighet att definiera sina egna problem och göra sina egna prioriteringar.

Förslaget om statsbidrag till små kommuner liknar Tillväxtverkets pågående satsningar utifrån möjligheterna att testa metoder för utvecklingsarbete. Oavsett om det är välfärdsfrågor, kommersiell service eller näringslivsutveckling har vi sett att flexibiliteten i finansieringsformerna främjar kommunernas möjligheter att testa nya arbetssätt och metoder. Ett flexibelt statsbidrag som utredningen ger förslag på (statsbidrag till små kommuner) anser vi utifrån våra erfarenheter ge möjligheter att hantera de särskilda utmaningar den enskilda kommunen möter. Det har visat sig vara ett värdefullt verktyg för att stimulera utvecklingskapacitet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kristina Zetterström. Sandra Droguett Biörklund har varit föredragande. Serena Bonato, Camilla Jägerhem, Maria Engström, Erika Holmgren, Filip Ingelström Mahrs, Tobias Lundberg och enhetschef Martin Olauzon har deltagit i handläggningen.

Kristina Zetterström

Sandra Droguett Biörklund

---

¹ Förordning (2018:152) om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner.

² Fördela medel för stöd till kommersiell service i särskilt sårbara och utsatta glesbygdsområden. N2019/03239.

³ Redovisning av arbetet med att främja tillgänglighet till grundläggande kommersiell service och viss offentlig service för företag och medborgare i serviceglesa områden. N2018/05858. Finansieras av Landsbygdsprogrammet 2014–2020.